

28 Απριλίου 2014

Η μεσιτεία της Θεοτόκου στο γάμο της Κανά. (Μητροπ. Anthony Bloom)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Θα ήθελα να σας μιλήσω για την Ιστορία του Γάμου της Κανά που μας δίνει, ένα παράδειγμα για την προσευχητική μεσιτεία ως παρουσία.

Γνωρίζετε το φόντο της ιστορίας: ένας χωριάτικος γάμος, φτωχός και απλός, με καλεσμένους τη Θεοτόκο, τον Χριστό και τους μαθητές Του. Πολύ πριν οι καρδιές καταληφθούν από εόρτια χαρά, πολύ πριν ξεχειλίσουν από ζωή, οι ανθρώπινες συνθήκες της χαράς άρχισαν να εξαντλούνται. Αναμφίβολα τα φώτα άρχισαν να σκοτεινιάζουν, το ψωμί είχε φαγωθεί και το κρασί λιγόστευε. Εκείνη τη στιγμή, η Παρθένος Μαρία προβαίνει σε μια πράξη παρουσίας, όχι με την κοινή έννοια που χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να μιλήσουμε για μια ενέργεια που αντιδιαστέλλεται από την εσωτερική εμπλοκή. Προβαίνει σε μια ενέργεια που δηλώνει ότι είναι παρούσα εκεί. εμπλέκεται πλήρως και ολοκληρωτικά.

Όπως θα διαπιστώσετε, εμπλέκεται ακριβώς με τον δίπτυχο τρόπο που κάνει την ενατένιση δραστήρια και την πράξη ενατενιστική. Στρέφεται προς τον Κύριο και Του λέει: «Δεν έχουν άλλο κρασί». Τί είναι αυτό που ζητά η Παρθένος Μαρία; Επιζητά άραγε από τον Κύριο να τελέσει μια μαγική ενέργεια και να

πολλαπλασιάσει το κρασί, ώστε οι καλεσμένοι να πιούν τόσο που να μην μπορούν να σηκωθούν από το τραπέζι; Αυτή είναι άραγε η χαρά που θέλει γι' αυτούς;

Είναι αδιανόητο κάτι τέτοιο. Οπότε υπάρχει κάτι περισσότερο εδώ· υπάρχει μια προαίσθηση, ένα προμάντεμα: αν ο Χριστός τους δώσει ό,τι η γη τους αρνείται, τότε αυτό θα είναι συνάμα ένα δώρο της τάξεως της αιώνιας ζωής. Τότε ο Χριστός στρέφεται προς εκείνη και της λέει: «Τί εμοί και σοι γύναι; ούπω ήκει η ώρα μου». Γνωρίζω ότι υπάρχουν ευσεβείς ερμηνεύες πού επιχειρούν να αποφύγουν μια φράση που μοιάζει ακατανόητη και δύσκολη, μια φράση που μοιάζει σαν προσβολή προς την Παρθένο Μαρία, και βάζουν τα δυνατά τους να μεταφράσουν τη φράση πολύ σύντομα, ώστε να είναι τελείως ξεκάθαρη σημασιολογικά: «Τί μας νοιάζει εμένα και εσένα;». Όμως το «τί μας νοιάζει εμάς» θα ήταν τελείως απάνθρωπο να το πει ο Χριστός. «Τί με νοιάζει εμένα που η χαρά τους σβήνει, τί με νοιάζει έμενα που η γιορτή δεν ολοκληρώνεται και δεν φτάνει στην τελείωσή της; Δεν είμαστε καλά εμείς, που παραμένουμε νηφάλιοι και φάγαμε αρκετά;». Αυτό άραγε εννοεί ο Χριστός; Σίγουρα όχι, αφού το «δεν έχει έρθει ακόμα η ώρα μου» αποτελεί μια δήλωση που αναφέρεται στην αιώνια ζωή και την έλευση της Βασιλείας και όχι απλά στο έργο ενός θαυματοποιού.

«Τί εμοί και σοι γύναι;». Πώς πρέπει να εννοήσουμε αυτή τη φράση; Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος τη σχολιάζει με έναν τρόπο που μου φαίνεται κάτι περισσότερο από παράξενος: είναι νομίζω σύστοιχος με μια συγκεκριμένη γραμμή της σύγχρονης ψυχολογίας, που βλέπει πάντοτε όλα τα κακά να προέρχονται από την πλευρά των γονέων. Εδώ, σύμφωνα με τον Χρυσόστομο, ούτε η Παρθένος Μαρία απέφυγε την τάση που έχουν όλες οι μητέρες να πιστεύουν ότι επειδή έφεραν στον κόσμο ένα παιδί, έχουν προδιαγεγραμμένα δικαιώματα πάνω του εσαεί. Οπότε στην περικοπή, η Παναγία επεμβαίνει άκομψα προκειμένου να διεκδικήσει τα δικαιώματά της... και ο Χριστός τη βάζει πίσω στη θέση της. Μολονότι άγιος της Εκκλησίας μας. νομίζω πως στο συγκεκριμένο σημείο ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος έχει παρανοήσει το κείμενο, όχι ασφαλώς λόγω ελλειπούς ευσέβειας.

Κάποια άλλα σχόλια μου φαίνονται πιο ακριβή. «Τί κοινό έχουμε εμείς οι δύο γυναίκα; Γιατί είσαι εσύ που υποβάλλεις αυτό το αίτημα; Είναι μήπως επειδή είσαι κατά σάρκα μητέρα μου και αισθάνεσαι ότι έχεις δικαιώματα πάνω μου;» (βρισκόμαστε κι εδώ στην ερμηνευτική γραμμή του Χρυσοστόμου). Η «Μήπως όσα έμαθες από τον άγγελο, όλα όσα κράτησες στην καρδιά σου και καλοζύγιασες στο κύλισμα του βίου σου, σοϋ αποκάλυψαν πώς “είμαι παρών”, είμαι μια παρουσία που κάνει αυτό τον ανθρώπινο γάμο να ξανοίγεται στις διαστάσεις του Γάμου του Αρνίου;

Αν απευθύνεσαι σε μένα επειδή είσαι μητέρα μου κατά σάρκα, η ώρα μου δεν έχει ακόμα έρθει». Αφήνει την ερώτηση ξεκρέμαστη. Η Παρθένος Μαρία δεν απαντά: «Δεν είμαι μητέρα σου; Δεν γνωρίζεις πόση πίστη σου έχω;». Του απαντά μονάχα με μια χειρονομία, αλλά είναι πολύ πιο πειστική από όλες τις φράσεις που θα μπορούσε να ξεστομίσει. Στρέφεται στους υπηρέτες και τους παραγγέλλει: «Κάντε ό,τι σας πει να κάνετε ». Προβαίνει σε μια ολοκληρωτική, πλήρη και απεριόριστη πράξη πίστης, μιας πίστης πάνω στην οποία ο ίδιος ο Ευαγγελισμός βασίστηκε. Η πίστη που μαρτυρούσε το γεγονός ότι έγινε μητέρα τού Θεανθρώπου έρχεται τώρα στο φώς σε όλη της την πληρότητα. Επειδή πίστευε με τρόπο τέλειο, εγκαθιδρύει σ' αυτή την περίσταση, σ' αυτό τον χωριάτικο γάμο, τη Βασιλεία του Θεού. Διότι η Βασιλεία του Θεού είναι αυτό στο οποίο προσφέρουμε, με καθαρή καρδιά, μια αψεγάδιαστη πίστη στο Θεό. Υπάρχει ένα παλιό λόγιο του Ισραήλ: «Ο Θεός είναι παντού, όπου ο άνθρωπος Του επιτρέπει να εισέλθει».

Η Παρθένος Μαρία, με αυτή την πράξη πίστης, εγκαθιδρύει τις συνθήκες της Βασιλείας και ανοίγει στο Θεό τις πόρτες αυτού του γάμου. Έτσι, προκύπτει πως η ώρα του Κυρίου έχει έρθει: είναι η ώρα της Βασιλείας, όπου καθετί είναι σε αρμονία με τον Θεό επειδή ο άνθρωπος έδειξε πίστη.

Και Εκείνος ευλογεί τα εξαντλημένα νερά, τα άχρηστα νερά. τα λερωμένα από το πλύσιμο νερά, και τα μεταμορφώνει σε κρασί της Βασιλείας, σε φανέρωση κάποιας μεγαλύτερης πραγματικότητας, πράγμα που κάνει αυτό τον γάμο, ενώ ξεκίνησε ως ανθρώπινο γεγονός, να καταλήγει να ξεδιπλώνεται στο μέτρο της Βασιλείας του Θεού.

(Anthony Bloom, «Προσευχή και Αγιότητα», εκδ. Εν πλω)

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com